

Pintér Lajos

Damó István, a figuratív

Március 14-én írom e sorokat, forradalmunk évfordulója előtt, és az évszakok forradalma előtt, amikor a fák kipattantják rügyeiket és kikiáltják a tavaszt.

Most azonban a tél még tartja állásait: hidegfront zúdul, és havat is ígér a meteorológia. Túl március idusán is, ahogy már más években is előfordult, lehet, hogy hóval jön a húsvét.

Hóesés előtti, esőverte szürke a táj, csak Damó István színes lapjairól árad a fény: az arany, a piros, a napfényárga, a napraforgó-sárga fénylik melegen.

Engedjék meg, hogy néhány mondattal bemutassam ezt a művészt, akinek kiállítására egybegyűltünk.

Damó István 1951-ben született Nagyszebenben, a mai Romániában. 1978-ban végzett a bukaresti képzőművészeti főiskola grafika szakán. Ezt követően 1980 és 90 között Bukarestben a magyar könyveket kiadó Kriterion könyvkiadó grafikusaként dolgozott. 1990 óta él Magyarországon, Kecskeméten a Kondor Béla Művészeti Szakközépiskola tanára.

Nehéz lenne meghatározni, hogy kik Damó István mesterei, és mi az Ő művészeti ars poeticája. Ezt csak Ő tudná elmondani hosszú vallomásban. Egy a biztos, pályakezdése elején nagy grafikusai nemzedék volt Magyarországon: Reich Károly, Würtz Ádám és Kass János fémjelezték többek között. Emberábrázoló, jellemábrázoló alkotók, ha szabad mondani, a vonal realistái.

Damó az utánuk jövő generáció tagja, hozzájuk képest posztmodern, posztrealista, posztfiguralista.

A Reich Károly-i pontosan rajzolt emberfigurát például „széttöri”, szétírja, fényeket „szétmaszatozja”.

Készülök elragadtatni magam, és már majdnem azt mondom, hogy formái, alakjai kivehetetlenek, tehát egyfajta nonfiguralista.

De nem véletlenül adtam írásomnak a Damó István, a figuralista címet. Hiszen nézzük csak meg jobban, képein, ha „szétraajzolva” is, mindig ott az ember.

Hol csupaláb, égbe kapaszkodó figurák, hol csupakéz alakok, de valamennyi képén ott a felfénylő ember. Rejtekezve emberábrázoló művész tehát művészünk, és rejtekezve mondja ki üzenetét is, a kívánt emberi boldogságot.

A boldogság, a lét adta öröm művésze Ő. E boldogságigényt tükrözik égbe kapaszkodó figurái, a játék nyújtotta örömet tükrözik játszó, elkalandozó vonalai. Legtöbbet pedig színjeivel üzen, melyek mindig melegék: pirosak, narancsok és aranysárgák. A megszenvedett ember szépre törekvését, élni akarását üzenik. Fényt üzennek, reményt üzennek.

Damó István képein mindenütt ott a tavaszi fénynek örülő, életigenlő ember.

Még akkor is, ha a természetben – és persze a társadalomban – még harcol egymással hideg fényeivel a tél és jóreménységével a tavasz.

2013. március 14-én